

O autorovi

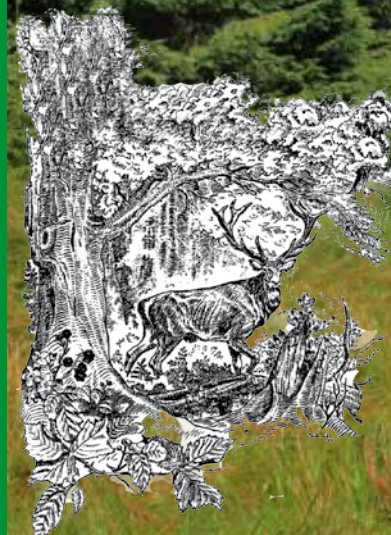
PETR MARTAN (*1958) žije ve Čkyni a je tamním rodákem. Má lesnické vzdělání. Pracuje jako ředitel obecně prospěšné společnosti a je poradcem v lesnictví a životním prostředí. Jako publicista a spisovatel literatury faktu je činný přes 30 let. Jeho knižně vydaná díla čítají 15 svazků a vyšly celkovým nákladem 47 000 kusů. V nich volá po záchraně doposud zelených lesů na Šumavě, které chrání zdroje vod. Uplatňování lesnických principů nabízí jako cestu ke zmírnění dopadů klimatických změn pro člověka a k zachování kulturní krajiny.

Knihou *Lesy českého státu* chce autor burcovat proti umírání vlastenectví. Uvádí jména a příběhy lesníků a lesních zaměstnanců, kteří trpěli a položili život za vlast. Přináší jména lidí zemřelých v lesnictví a prosí, abychom uctili jejich památku.

LESY ČESKÉHO STÁTU

PETR MARTAN

Petr Martan LESY ČESKÉHO STÁTU

Stoletá lesnická tradice na jihu Čech 1918–2018
NÁRODNÍ PAMÁTNÍK ZEMŘELÝCH V LESNICTVÍ

**LESY – MOSTY MEZI MINULÝMI,
SOUČASNÝMI A BUDOUCÍMI ŽIVOTY**

Obnova a vypěstování dospělého lesa
přesahuje vnímání jednoho lidského života

Národní památník zemřelých v lesnictví

Lesní dělníci a lesníci, kteří zemřeli při práci v lese,
pro les a při výkonu myslivosti

Lesy Českého státu - setkání lesníků v Třeboni

Tisková zpráva z 24. 10. 2016, Komunita pro duchovní rozvoj, o. p. s., Petr Martan

Na semináři s názvem Lesy českého státu se 21. října 2016 sešli lesníci v Třeboni, aby se zabývali bezpečností práce v lesnictví, ale i dopady bezzásahových zón na lesy a regionální klima. Při zahájení zazněly hlaholy souboru "Třeboňští trubači" pod vedením Ing. Františka Kordy a Mgr. Michala Petříka. Hlaholy následovaly po minutě ticha, kterou účastníci uctili památku lesních dělníků a lesníků, kteří zemřeli při práci v lese, pro les a při výkonu myslivosti. Organizátor akce Petr Martan zde představil "Národní památník zemřelých v lesnictví", jako součást své knihy Lesy českého státu. Jde o ojedinělou formu piety, kterou v ČR nemá jiný obor. Obsahuje úplné, nebo částečné údaje o počtu 723 lidí zemřelých v lesnictví za období let 1945 až 2015. Celkový počet je však vyšší.

První blok semináře na téma "Bezpečnost práce v lesnictví" byl zastoupen odborníky z oboru: Ing. Radek Lant, metodik inspektor –Státní úřad inspekce práce Opava, který v příspěvku sdělil poznatky z kontrolní činnosti úřadu. S dalším projevem vystoupil Ing. Miroslav Radouš, dlouholetý referent bezpečnosti práce na Ministerstvu zemědělství. Upozornil, že profese lesního dělníka, pracujícího s motorovou pilou, řidiče lesních traktorů, operátora harvesterů a další patří k profesím, vyžadující zvláštní odbornou způsobilost ve smyslu zákona (č. 309/2006 Sb.). Dle uvedeného zákona měl následně vyjít prováděcí předpis, který stanoví, že předpokladem zvláštní odborné způsobilosti je odborné vzdělání. Doposud však nic nevyšlo. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k novelizaci nařízení vlády, které se nyní nachází ve vnitřním připomínkovém řízení Ministerstva práce a sociálních věcí. Předseda Sdružení základních organizací Odborového svazu pracovníků dřevozpracujících odvětví, lesního a vodního hospodářství LČR Ing. Zbyněk Nečas se zabýval pracovními úrazy u státního podniku Lesy České republiky. Odborný učitel VOŠL a Střední lesnické školy Písek Ing. Karel Bílek seznámil přítomné mimo jiné o své účasti na certifikaci "CHAINSAW Level 1-4" pro lesní dělníky. Získání určitého stupně kvalifikace vyhovuje požadavkům na práci v zemích EU a má platnost 2 roky. Možnosti zvyšování bezpečnosti práce u těžebních a dopravních technologií bylo téma vystoupení pro doc. Ing. Jiřího Dvořáka, Ph.D. z CZU v Praze, Fakulty lesnické a dřevařské. Dle něho je větší použití harvesterů jistě cesta k bezpečnější práci v těžbě dřeva, ale v ČR jich pracuje kolem 200 a ne 500, jak uvádí MZe v roční zprávě.

Petr Martan se ve svém vystoupení se mimo jiné zabýval srovnáním počtu mrtvých pracovníků v lesnictví za desetiletí (2005-2014) a za desetiletí (1984-1993). I s odečtením autonehod a ostatních činností lze říci, že za poslední desetiletí umřelo v oboru lesnictví (včetně OSVČ) dvakrát více lidí, než v desetiletí předcházejícím. Na celostátní úmrtnosti (za dva předchozí roky) se zaměstnanci v lesnických činnostech podílí 5-6%. Toto je důvod, aby profese dřevorubec, řidič lesních traktorů, kočí, lanovkář, sběrač semen byly zařazeny do rizikové práce a k vykonávání stanoveno odborné vzdělání. Je to důvod, aby tyto profese byly zařazeny jako živnosti vázané na odbornost.

Také další projevy, které zazněly na semináři k bezpečnosti práce v lesnictví, byly příspěvkem k podpoře výše uvedených změn, novelizaci Nařízení vlády č. 28/2002 Sb. a k příslušné změně zákona o živnostenském podnikání.

Dopady bezzásahových zón na lesy českého státu, regionální klima a hydrologii povodí

byl II. blok semináře, který chtěl reagovat na vědecký spor o tom, že zelený, souvislý a vzrostlý les zadržuje a přitahuje stejně srážek jako les suchý, holý, proředený či les nízký s věkem do 50-ti let. Tvrdí se, že louka zadrží více vody, než les. Našli se i hydrologové, kteří píší, že vysoké stromy odčerpávají vodu z půdy a v extrémním suchu tedy ještě zhoršují stav. Proto prý nevádí, že na Šumavě a jinde uschly lesy. Jsou to věci, o nichž před lety nikdo nepochyboval. K tomu byly předneseny dvě hlavní přednášky od: doc. RNDr. Jana Pokorného, CSc., (ředitel ENKI, o. p. s.) a Prof. Ing. Jana Čermáka, CSc., MU v Brně, Ústav lesnické botaniky, dendrologie a geobiocenologie. Oba vědci poukázali na aktivní úlohu lesů v oběhu vody, v regionálním klimatu i klimatu kontinentů. Vypělý les působí na klima přímo evapotranspirací, je to klimatizační vrstva o mocnosti 25-32 metrů, která vyrovnává teploty, zvlhčuje vzduch a podporuje tvorbu mlhy a stínících oblaků. Na konkrétních faktech vědci ukázali, jak les utváří klima, jak se ubývání lesa projevuje na změně klimatu, a že rozšiřování bezzásahových území (tj. uschnutí lesa) je celospolečenská ztráta.

Lesy státu: Národní park Šumava!

V této části semináře vystoupili tři řečníci: Ing. Karel Simon, soudní znalec v lesnictví a životním prostředí; Ing. Josef Vovesný, poradce v lesnictví a životním prostředí, SVOL; Ing. Martin Klewar, specialista na ochranu lesů. Situace se změnila tak, že stoupenci divočiny byli vždy proti kácení stromů v NP a lesníci byli ti, kteří vidí v lese jen kácení. Nyní se to obrátilo. Došel kůrovec a v NP dělají rozsáhlé úmyslné těžby, ačkoliv je přetěženo

nad etát (množství dřeva, které přirostlo) téměř milión kubíků. Správa parku těží, neboť potřebují 200 miliónů Kč ročně utržit za dříví. Stoupenci divočiny nyní mlčí, takové kácení jim nevadí. Nyní mají lesníci možnost změnit mínění veřejnosti - že oni jsou proti úmyslným těžbám dřeva. Všichni účastníci semináře se vyjádřili podpisem pod novou petici, že: Odmítají vyhlášení bezzásahového režimu na 30% území a jeho další rozšiřování na 50% za 15 let; že odmítají současné provádění úmyslné těžby dřeva v lesích za účelem financování Správy NP Šumava.

Slovensko je na tom ještě hůře

Semináře se zúčastnili také dva lesníci z podniku Lesy Tatranského národního parku Ing. Ján Slivinský a Ing. Ján Ferenčík. Jejich prezentace byla hrozivá: V důsledku ochrany přírody uschlo na Slovensku přes 70 000 ha lesů. V důsledku uschnutí lesů na extrémních svazích hor došlo vlivem vody a lavin k erozím a totálnímu odsunu půdy na tisících hektarech. Tamní vědci mlčí, neboť do nedávna podporovali bezmeznou divočinu. A vědci, kteří by současný stav zkoumali se zatím nenašli.

Setkání bývalých zaměstnanců

Seminář v kulturním centru Roháč v Třeboni pokračoval do pozdních hodin Setkáním bývalých zaměstnanců Jihočeských státních lesů. Tehdejší podnik existoval v letech 1949 až 1992 a v posledním roce měl přes 7 000 zaměstnanců. Šlo o první takové setkání stavovské sounáležitosti po 24 letech. Při slavnostním zahájení účastníky přivítal místostarosta města Třeboně Zdeněk Mráz. Právě v tomto městě má státní lesnictví nejdelší tradici, neboť zde již po vzniku republiky r. 1918 bylo ředitelství podniku státních lesů. Minutou ticha a hlaholy borlic byla uctěna památka zemřelých při práci v lese. Za bývalé podnikové ředitelství v Č. Budějovicích promluvil tehdejší náměstek ředitele Ing. Jiří Kořínek. Zdravici přednesli také bývalí ředitelé lesních závodů: Ing. Miroslav Šedivý (LZ Tábor), Ing. Radim Košíček (LZ Prachatice), Ing. Jan Kubeš (LZ Třeboň) a někdejší náměstek LZ Kaplice Ing. Dušan Tripes, který vzpomněl svého, dnes již zemřelého, ředitele Ing. Josefa Trnku. Za další ředitele, kteří již zde promluvit nemohli, ale jsou význačnými osobnostmi jihočeského lesnictví vystoupil Petr Martan a vyslovil jména: Ing. Miroslav Vaněk, CSc., byl ředitelem LZ Boubín začátkem 50-tých let. Ing. Jaroslav Odstrčil, byl ředitelem LZ Boubín do r. 1969. Jemu a lesnickým osobnostem Boubína patří pomníček na hrázi jezírka Boubínského pralesa. Tento pomníček patří také Ing. Josefu

Novákovi z Vimperka. Byl zmíněn také Ing. Bohuslav Švarc, dlouholetý ředitel LZ Nové Hradky a Ing. Jiří Neumann z LZ Český Krumlov.

Na památku setkání lesníků v Třeboni vyšla kniha od P. Martana nazvaná Lesy českého státu. Je v ní zachycena stoletá lesnická tradice na jihu Čech. Kniha také uvádí, že výsledkem díla státních lesníků a přírody byly klimaxové, smíšené a vysoce hodnotné lesní porosty. Při práci k docílení takového stavu zemřelo nejméně 8 dělníků (v letech 1945-1990) na území dnešního NP Šumava. Dnes - z vůle fanatických stoupenců divočiny - uschlo a nuceně bylo vykáceno 54% jeho území. Práce zemřelých - bývalých zaměstnanců - byla tím zneuctěna.